

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η συμβολή του ελεγκτικού έργου της Ε.Α.Δ. στην κοινωνία 16^ο Webinar: Περιφερειακή Υπηρεσία Λάρισας (ΠΥΛ)

Έλεγχος κατευθυνόμενης εκτέλεσης συνταγών παιδικών εμβολίων

Αντώνης Κατσαμάς
Στέφανος Κοντογιάννης
Επιθεωρητές - Ελεγκτές
Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων
Περιφερειακή Υπηρεσία Λάρισας

Γενικά στοιχεία του ελέγχου

- Έναυσμα για τον έλεγχο: ανώνυμη καταγγελία
- Σύνοψη καταγγελίας: ιδιώτης παιδίατρος κατευθύνει συνταγές εμβολίων προς εκτέλεση στο φαρμακείο του κουμπάρου του, υπάλληλος του οποίου μεταφέρει τα εμβόλια στο ιατρείο χωρίς τα κουπόνια τους και παραλαμβάνει τις σχετικές συνταγές, εν αγνοία των γονέων ότι γίνεται η παραπάνω συναλλαγή
- Ελεγχόμενοι φορείς: ιδιώτης παιδίατρος και φαρμακοποιός σε αστικό κέντρο
- Αντικείμενο ελέγχου: η νομιμότητα των ενεργειών συνταγογράφησης και εκτέλεσης συνταγών εκ μέρους του παιδίατρου και του φαρμακοποιού

Μεθοδολογία ελέγχου

- Καθορισμός και μελέτη σχετικού νομικού και κανονιστικού πλαισίου
- Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης (Σ.Η.Σ.) της Η.ΔΙ.Κ.Α.
- Αιφνιδιαστικοί επιτόπιοι έλεγχοι στο ιατρείο και στο φαρμακείο και λήψη γραπτών καταθέσεων από τους ελεγχόμενους («εξέταση προσώπου»)
- Αντιπαραβολή των ευρημάτων του ελέγχου με τα προβλεπόμενα στο νομικό πλαίσιο και διαπίστωση τυχόν αποκλίσεων ή/και παραβάσεων

Βασικό νομικό πλαίσιο

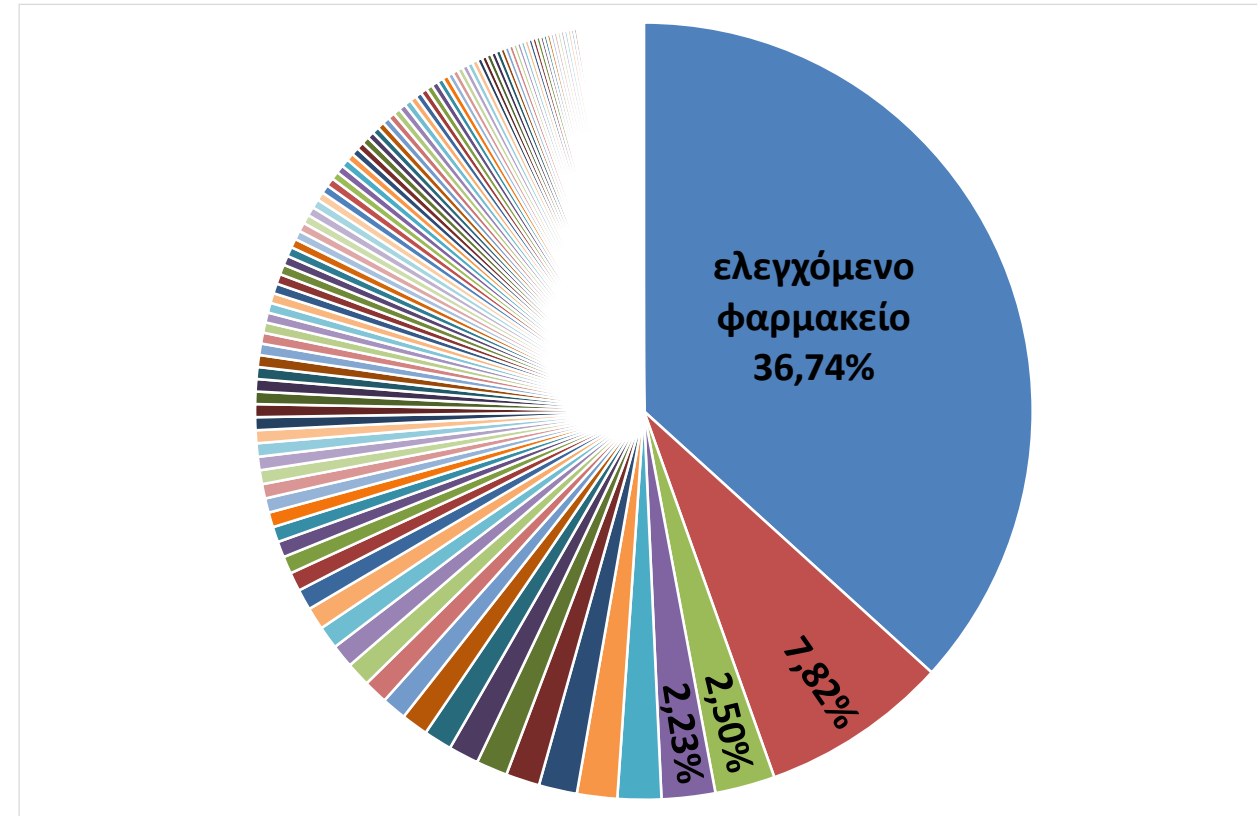
- Ν.Δ. 96/1973 (Α' 172) «Περί της εμπορίας εν γένει των φαρμακευτικών, διαιτητικών και καλλυντικών προϊόντων»
- Π.Δ. 121/2008 (Α' 183) «Καθορισμός των Υποχρεώσεων των Ασφαλιστικών Οργανισμών, των Θεραπόντων και Ελεγκτών Ιατρών και των Φαρμακοποιών (...)»
- Ν. 3892/2010 (Α' 189) «Ηλεκτρονική καταχώριση και εκτέλεση ιατρικών συνταγών και παραπεμπτικών ιατρικών εξετάσεων»
- Κ.Υ.Α. 80157/2018 (Β' 4898) «Τροποποίηση (...) “Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)”»

Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από Σ.Η.Σ.

- Πλήρες ιστορικό συνταγογραφήσεων του ελεγχόμενου παιδίατρου, για τη χρονική περίοδο από 01.01.2022 έως 02.02.2023
- Πληθώρα παρεχόμενων πληροφοριών για κάθε ηλεκτρονικά καταχωρισμένη συνταγή (37 διαφορετικές πληροφορίες)
- π.χ., αριθμός συνταγής, ημερομηνία καταχώρισης, ημερομηνία εκτέλεσης, στοιχεία ιατρού, στοιχεία φαρμακείου, ονομασία φαρμάκου, είδος φαρμάκου, κατάσταση συνταγής, δαπάνη ασφαλισμένου, δαπάνη φορέα κ.λ.π.
- Δυνατότητα πολυπαραμετρικής συσχέτισης και εξαγωγής συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων, με χρήση λογισμικού ανάλυσης δεδομένων

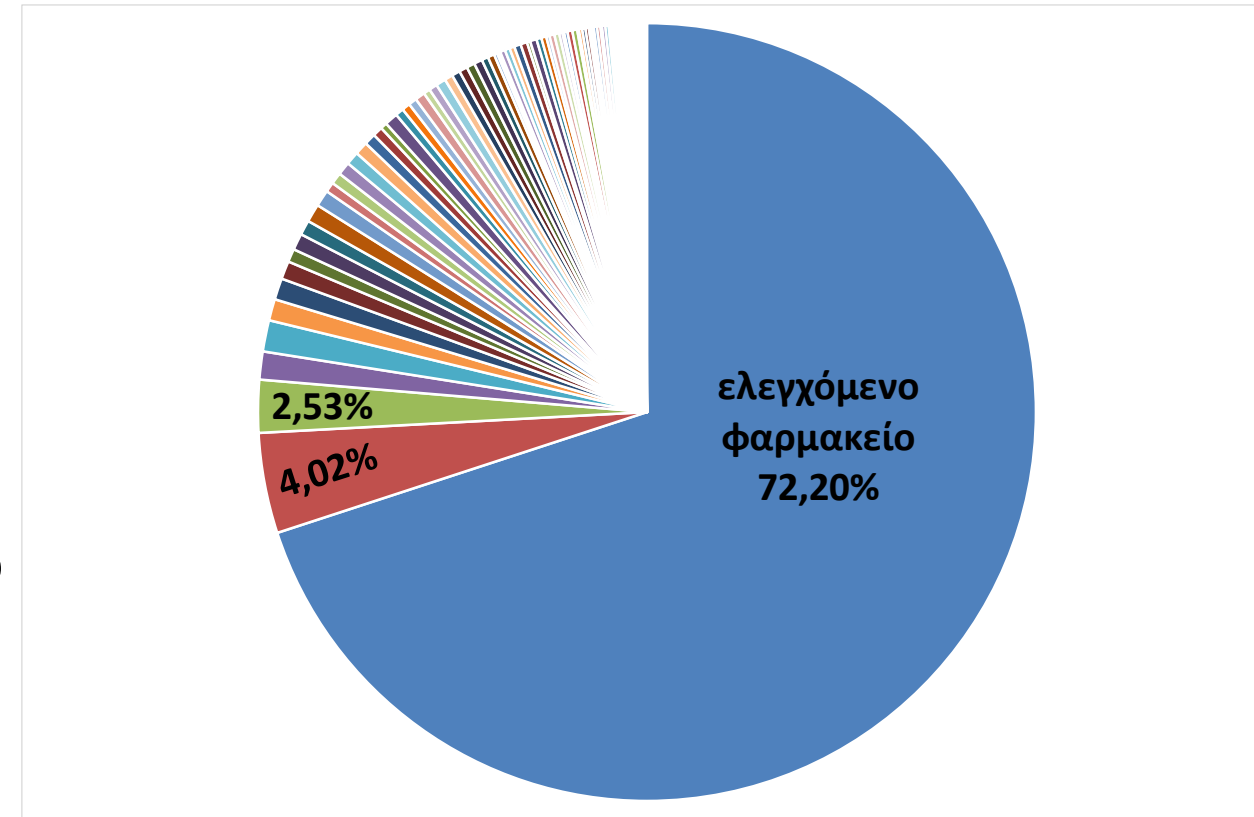
Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από Σ.Η.Σ.

- Ως προς τις συνταγές κάθε είδους (φάρμακα, εμβόλια κ.τ.λ.):
- 4.848 συνταγές εκτελέστηκαν σε 168 διαφορετικά φαρμακεία
- **1.781 από αυτές (36,74%) εκτελέστηκαν στο ελεγχόμενο φαρμακείο**

Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από Σ.Η.Σ.

- Ειδικά ως προς τις συνταγές **εμβολίων**:
- 2.137 συνταγές εκτελέστηκαν σε 96 διαφορετικά φαρμακεία
- **1.543 από αυτές (72,20%) εκτελέστηκαν στο ελεγχόμενο φαρμακείο**

Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από Σ.Η.Σ.

- Συνολική δαπάνη εκτέλεσης των ανωτέρω συνταγών εμβολίων: 98.022,28€
- **Δαπάνη εκτελεσμένων στο ελεγχόμενο φαρμακείο: 70.870,25€ (72,30%)**
- Δαπάνη εκτελεσμένων στο επόμενο φαρμακείο: 3.618,64€ (3,69%)
- Στα περισσότερα από τα υπόλοιπα 94 φαρμακεία, το αντίστοιχο ποσόν ήταν μικρότερο από 500€ ανά φαρμακείο.
- **Ζήτημα αλλοίωσης του ανταγωνισμού στην τοπική λιανική αγορά φαρμάκου.**

Συλλογή και ανάλυση δεδομένων από Σ.Η.Σ.

- Πιθανοί **αντικειμενικοί λόγοι** της παρατηρούμενης προτίμησης προς το ελεγχόμενο φαρμακείο;
- **Άμεση γειτνίαση του ελεγχόμενου φαρμακείου με το ιατρείο;**
- Διαπιστώθηκε η λειτουργία αρκετών, πιο κοντινών φαρμακείων.
- **Χαμηλότερες τιμές αγοράς των εμβολίων στο ελεγχόμενο φαρμακείο;**
- Όλα τα συνταγογραφημένα εμβόλια εντάσσονταν στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμού Παιδών, με μηδενική συμμετοχή των ασφαλισμένων στο κόστος.

Επιτόπιοι έλεγχοι και εξέταση προσώπων

- Ακολούθησε αιφνιδιαστικός έλεγχος στο ιατρείο του ελεγχόμενου παιδιάτρου.
- Διαπιστώθηκε η ύπαρξη αποθηκευμένων συσκευασιών εμβολίων, μέσα σε οικιακό ψυγείο, στον προθάλαμο του ιατρείου.
- Επρόκειτο για 45 συσκευασίες **μη συνταγογραφημένων** εμβολίων, που έφεραν ακέραιες τις σχετικές ταινίες γνησιότητας.
- Τα ανωτέρω σκευάσματα καταγράφηκαν λεπτομερώς, φωτογραφήθηκαν οι ταινίες γνησιότητας και ελέγχθηκαν οι εμπορικές ονομασίες και οι γραμμωτοί κώδικες (barcodes) κάθε σκευάματος.

Επιτόπιοι έλεγχοι και εξέταση προσώπων

Επιτόπιοι έλεγχοι και εξέταση προσώπων

- Συνοπτικά, οι ελεγχόμενοι ισχυρίστηκαν τα εξής:
- Ως προς τη διαδικασία, ο παιδίατρος έδινε στους γονείς ένα πρόχειρο σημείωμα για την ημερομηνία εμβολιασμού και το σκεύασμα του εμβολίου, οι γονείς έπαιρναν τα εμβόλια (χωρίς συνταγή) από φαρμακεία, τα πήγαιναν στο ιατρείο και ο ιατρός τα συνταγογραφούσε στη συνέχεια.
- Εναλλακτικά, οι γονείς πήγαιναν στο ιατρείο χωρίς τα εμβόλια, τα παρήγγελλε ο ίδιος ο παιδίατρος στο φαρμακείο, υπάλληλος του φαρμακείου τα μετέφερε στο ιατρείο και παρελάμβανε τις σχετικές συνταγές.

Επιτόπιοι έλεγχοι και εξέταση προσώπων

- Απέδωσαν την προτίμηση προς το ελεγχόμενο φαρμακείο στην παλαιότερη γειτνίαση με το ιατρείο και στη διατήρηση μίας σχετικής συνεργασίας μετά τη μετακόμιση του ιατρείου.
- Ως προς τα μη συνταγογραφημένα εμβόλια που ανακαλύφθηκαν στο ιατρείο, παραδέχθηκαν ότι προέρχονταν από το ελεγχόμενο φαρμακείο και ισχυρίστηκαν πως θα χρησιμοποιούνταν μόνο για το απόγευμα της προηγούμενης ημέρας, για κάλυψη ενδεχόμενων αναγκών, επειδή τα φαρμακεία ήταν κλειστά.
- Αμφότεροι αρνήθηκαν πως υπήρχε ζήτημα κατευθυνόμενης εκτέλεσης συνταγών από μέρους τους.

Συμπεράσματα - παραβάσεις

- Ο ελεγχθείς παιδίατρος προέβαινε σε κατευθυνόμενη εκτέλεση συνταγών εμβολίων προς το ελεγχθέν φαρμακείο, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρ. 2 του π. δ/τος 121/2008 (Α' 183).
- Παρελάμβανε εμβόλια που δεν είχε συνταγογραφήσει ακόμα, είτε από γονείς παιδιών που προσέρχονταν για εμβολιασμό, είτε από φαρμακείο κατόπιν δικής του παραγγελίας, σε αντίθεση με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρ. 3 του ν. 3892/2010 (Α' 189).
- Ο ελεγχθείς φαρμακοποιός απέστειλε εμβόλια χωρίς να έχουν εκδοθεί συνταγές, σε αντίθεση προς τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρ. 13 του ν.δ. 96/1973 (Α' 172), στις παρ. 9 και 10 του άρθρ. 4 του π. δ/τος 121/2008 (Α' 183) και στην παρ. 7 του άρθρ. 4 του ν. 3892/2010 (Α' 189).

Αναζήτηση ευθυνών

- Προτάθηκε στον οικείο Ιατρικό Σύλλογο η πειθαρχική δίωξη του ελεγχθέντος παιδιάτρου και στον οικείο Φαρμακευτικό Σύλλογο η πειθαρχική δίωξη του ελεγχθέντος φαρμακοποιού.
- Προτάθηκε στη διοίκηση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. η εξέταση επιβολής κυρώσεων στους ανωτέρω ελεγχθέντες, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του π. δ/τος 121/2008.
- Η σχετική Έκθεση ελέγχου διαβιβάστηκε στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή, για περαιτέρω ποινική αξιολόγηση.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!